

ster dr. Dunajevski zbornici podal državni proračun za l. 1881. Ta kaže stroškov 441 milijonov in 531.000 gold., dohodkov pa 407 milijonov in 125.000 gold., toraj primanjkljeja 34 milijonov in 412.000 gold., če se pa odšteje od tega $6\frac{1}{2}$ milijona za Arlbersko železnico, le 27 milijonov in 912.000 gold. — Iz tega se vidi, da bo ta primanjkljeje, ki izvira po večem iz starih grehov, podedovanih po gospódi, ki je 20 let imela krmilo Avstrije v rokah, poravnati z novimi davki. Finančni minister Dunajevski, razlagajoč ta proračun, je povdarjal posebno to, da se slabi nasledki prejšnjega gospodarstva ne morejo kar v enem letu popraviti, ampak le polagoma, vsako leto nekaj. Finančni minister bi moral znati coprati, da bi hipoma ozdravil rane 20letne „liberalne“ zapravljenosti. Davki se pa ne bodo iskali pri tistih revežih, ki so ž njimi uže preobloženi, marveč pri bogatih, ki so se jim dozdej odtegovali, zato ima priti nemudoma v obravnavo več to zadevajóčih postav, prva o davku na žganje. Možata beseda finančnega ministra se je dobro prilegla večini poslancev, liberalcem se vé da ne, ker je bila prepoštena in odkritosrčna, kakoršne menda v dunajski zbornici poslancev uže dolgo ni bilo slišati iz ministrovih ust. „Herbstovci“ so škripali z zobmi, ko so slišali tako sodbo o svojem gospodarstvu. — Vlada je potem podala zbornici načrt postave o pritrjenji sklopom deželnega zbora kranjskega o dokladah na direktne davke, s katerimi se naj založi primanjkljeje zemljišno-odveznega zaklada za l. 1881. — Po tem je prišla na vrsto postava o točenji žganja. Ta postava je tako vredjena, da se ravna po številu prebivalcev tistega kraja, kjer se žganje toči, in to pričenši s 5 gold. do 50 gold. (V Ljubljani na pr. bo moral krčmar, ki toči žganje, plačevati po 45 gold. na leto davka). Da ta davek ni le pravičen, marveč tudi potreben in celó koristen, vsak ljudoljub sprevidi, zato je bila postava po kratkem razgovoru sprejeta, le kavarnarjem in gostilničarjem se je določila tretjina tega davka. — Vladna predloga o nabiranji rekrutov, po kateri se ima za leto 1881. nabrati 54.541 mož za stalno armado, 5454 pa rezervistov, se je izročila vojaškemu odseku. — Vitez Proskovec je vprašal ministra Taaffeja, kaj je z deli ob vodah, ki so potrebna postala po povodnjih na Moravskem in v Šleziji, — grof Hohenwart pa je 4. dne t. m. interpeliral vlado zaradi slabega stanja kmetiškega prebivalstva in kaj misli vlada vkreniti, da se kmetu pomaga. S to interpelacijo je naš visokocenjeni poslanec pokazal, da ima srce za blagor kmetijskega stanu. — Tudi Herbstovci so se uže oglasili; grof Wurmbbrand je namreč stavil nasvèt, naj se vredi ravnopravnost različnih jezikov v Avstriji, nemški jezik pa postavi za državni jezik; Herbst sam pa je hotel imeti razgovor o onem ukazu ministerstva, s katerim je bil česki jezik na Českem po uradih zopet v veljavo postavljen. Oba ta nasveta pa sta bila oddana posebnemu odseku v pretres, da se ne trati dragi čas s praznimi razgovori v zbornici, predno odsek temeljito ni prevdaril dotičnih predlogov; večina zborova jim bo uže potem brzde pripela. — Grof Taaffe je predložil zbornici načrt postave, po kateri naj se zida železnica v Bosinski dolini do Sarajeva, za katero naj bi se Bosni in Hercegovini posodilo 3 milijone in 831.000 gld.

— Med družimi je državnemu zboru tudi predložen načrt postave, katera ministerstvo pooblasuje, da sme pogodbo skleniti z ogerskim ministerstvom o tem, da se kovati dá za 1 milijon in 470.000 gold. novih krajcarjev, za 30.000 gold. pa novih polkrajcarjev.

Po navadni razmeri skupnega denarstva od tega drobiža ostane v Avstriji 70 odstotkov, 30 pa jih gre na Ogersko.

Iz Trsta — Primorski Slovenci bodo po predlogu gosp. Nabergoja in Dolinarja ministerstvu na Dunaj poslali spomenico, v kateri zahtevajo, da v vseh srednjih šolah na Primorskem, vključivo Trsta, Gorice in Gradiške, naj je slovenski jezik učni jezik.

Galicija. Iz Levova. — Kakor so Nemci in nemčurji demonstracije delali 29. dne novembra za cesarja Jožefa II., tako so Poljaki ta dan obhajali spomin 50letnice, ko so se spuntali zoper Rusijo leta 1830. Pri banketu so Hausner, Schmitt in grof Borkovski v svojih govorih tako razžaljivo napadali Rusijo, da je policija vse časnike konfiscirala, ki so njihove govore objavili. „Še Poljska ni izgubljena“ — to je vrelo v vseh teh govorih, katerih avstrijska vlada nikakor puščati ne sme na javnost, ako si noče na glavo nakopati vlade ruske. Kedaj neki bode Poljake srečala pamet, da pustijo sanjarije o kraljestvu poljskem! Svobode in ravnopravnosti imajo več ko vse druge dežele avstrijske, poleg tega pa je veliko in malo kmetijstvo polno dolgá, odrtniki pijó kri ubozemu ljudstvu, Rusini, katerim ne privoščijo ravnopravnosti, zahteva razkosanje Poljske v vzhodno in zapadno Poljsko, povsod tedaj domačih homatij na cente, a vendar jim še zmerom po glavi roji samosvoja Poljska!

Hrvatsko. Iz Zagreba. — Odbor za podporo po potresu nesrečnim Zagrebčanom je do 30. novembra v „Obzoru“ izkazal prejetih 30.697 gold. 19 kr. milodarov. — Sv. Oče Leon XIII. je daroval tudi 5000 frankov zlatih, ki, kakor več družih darov, niso všteti v gori navedeni znesek. Zagreb dobiva čedalje bolj svoj mirni obraz, in kar je bežalo ob groznem potresu, povrača se nazaj. Tudi vseučilišče se bode zopet odprlo 13. dne t. m. Milovati je mestni župan Mrazović, mož energičen in ves zavzet za blagor mesta, kateremu je predstojnik o takšni katastrofi, kakoršnega Hrvatska ne pomni, a vendar vlada s svojimi privrženci previdnemu njegovemu delovanju toliko polén meče na pot. „Obzor“ je v svojem 277. listu odkritosrčno levite bral stranki, ki brez prava sega v avtonomijo gradskega zastopa in katera vsacega zove rovarja in povodnika nesloge, kdor ž njo ne trobi v en rog.

Črnogora. — Črnogorci so 26. dne u. m. posedli trdnjavo in mesto Ulčinj in pa trdnjavo v okolici. Drugi dan je bila vsa zemlja do Bojane v oblasti Črnogorcev, katere so prebivalci Ulčinja pred mestnimi vrati navdušeno sprejeli in v mesto spremili. Vse je bilo mirno in veselo, prodajalnice uže davno zaprte, so odprli. Ob 10. uri dopoldne je glavni poveljnik Božo Petrovič v mesto marširal. Pri vhodu njegovem ga je mnogo plemenitih Turkov iz okolice pozdravilo; pozneje so prišle deputacije v njegovo stanje, katere so objavile poklon knezu Črnogorskemu. Ob 11. uri pel se je v cerkvi slovesen „Te Deum“, o poldne so med gromom topov razobesili črnogorsko zastavo. Mnogo turških rodovin, katere so prej zapustile Ulčinj, se je vrnilo.

Darovi za nesrečne Zagrebčane.

Gosp. Mihael Pakič 5 gold.

Žitna cena

v Ljubljani 4. decembra 1880.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 59 kr. — banaška 10 gold. 75 kr. — turšice 6 gold. 40 kr. — soršice 8 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 66 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 5 gold. 36 kr. — ovsá 3 gold. 5 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.